

at det hele Spørgsmaal om Sammenblandingen af Fattigvæsenet og den frie Arbejders Stilling maa blive taget under nøje Overvejelse endnu en Gang.

Formanden (Høgsbro): Det ærede Medlem tvivlede om et andet æret Medlems oprigtige Mening med, hvad han havde sagt. Heller ikke det Udtryk, finder jeg, er vel betænkt.

Brandes: Jeg skal først tillade mig nogle Bemærkninger om det Vædringsforslag, som findes under Nr. 61, og som vedrører den Hjælp, der skal ydes af det offentlige til Lægehjælp, Lægemidler, Indlæggelse paa Sygehus og Begravelse. Jeg anser denne nye Paragraf som den vigtigste, den betydningsfuldeste i hele Lovforslaget og den, paa hvilken for mig Lovforslagets egentlige Værdi beror. Jeg nægter ingenlunde, at der paa enkelte andre Punkter virkelig er sket Forbedringer paa det Grundlag, som vi i Øjeblikket have for vort Fattigvæsen, men noget radikalt, virkeligt Fremskridt foreligger der kun i den nye Paragraf, der er foreslaaet under Nr. 61. Jeg kan altsaa for saa vidt ganske slutte mig til den og ogsaa til den ærede Ordførers anbefaling derfor, og naar jeg ønsker at sige nogle Ord derom, er det ikke for i og for sig at betone dens Betydning, der vel er alle klar og ogsaa er diskutere her i Salen tidligere, men fordi den jo af dem, der angribe Paragraffen, sættes i Forbindelse med Sygekasseinstitutionen. Man anfører som den væsentligste Indvending imod den, at den vil komme den foreslaaede Sygekasseinstitution paa tværs. Det tror jeg ingenlunde vil være Tilfældet. Jeg anser denne Paragraf for i Virkeligheden at være et ganske nødvendigt Supplement til den Sygekasseinstitution, man ønsker, og som ligger mere eller mindre godt i det af Regeringen foreslagte Lovforslag. En Ting vil jeg først sige: Det er klart, at det bliver dyrt at gennemføre denne Paragraf. Den forudsætter nemlig en Række af Hospitaler, der skulle oprettes her i Landet. Det kan man ikke se bort fra. Hvor dyrt det vil blive, har man i Øjeblikket ikke nogen som helst Anelse om, men det vil koste mange Penge, fordi man bliver i alt Fald nødt til at bygge Hospitaler af Hensyn til dem, der paa Grund af denne Paragraf ville søge til det offentlige, idet den Hjælp, de ville kunne faa i Hjemmet, paa ingen Maade vil svare til, hvad de ville kunne faa i Hospitaler. I Hjemmet kunne de faa Medicin og Lægemidler, men de kunne hverken faa den almindelige Ernæring eller særlige

Meje, som de kunne faa paa et Hospital. Det bliver altsaa nødvendigt, at der bygges store Hospitaler, og det er noget, jeg for min Del ønsker, men sikkert vil der blive klaget over, at Kommunerne bebyrdes meget haardt. Hvor meget de ville blive bebyrdede, kan man ikke se af Lovforslaget, og den Statistik, hvorefter det i Betænkningen hedder, at den er tilvejebragt, fordi man har ønsket Oplysning om dette Vædringsforslags finansielle Betydning, viser intet som helst i den Retning; Statistikken er, som den foreligger, aldeles ubrugelig. At det vil blive dyrt, er for mig ingen Hindring for at stemme for dette Forslag, der har en overordenlig sanitær og moralsk Betydning for Landet. For mig staar dernæst Forslaget som et Supplement til Sygekasseinstitutionen, thi skønt Sygekasserne ere meget billige, er der dog ogsaa her til Lands en stor Mængde Mennesker, der ikke kunne komme ind i en Sygekasse, fordi de ikke have Raad dertil. Ser man hen til, at Sygekasserne paa Landet maa stille deres Bidrag meget lavt for at kunne faa Medlemmer — der er sjældneste Sygekasser, hvor Bidraget kun er 3 Kr. om Aaret — saa er det forstaeligt, at man allerede har faaet en Del fattige Folk med, men naar man overhovedet kun har faaet 100,000 Mennesker med i hele Landet, medens der ifølge den Betænkning, der er afgiven af den i sin Tid nedsatte Kommission, er omtrent 400,000, som man efter deres sociale Stilling maa ønske at faa ind i Sygekasserne, fordi de ere ubemidlede, saa faar man en Forestilling om, hvor stor en Mængde der er, som man endnu ikke har naaet med Sygekasseinstitutionen, og som ikke kunne komme ind under den, fordi de ikke have Raad til at affe noget som helst. Denne Art Mennesker vil dette Forslag komme til Hjælp. Det vil stille dem saaledes, at de ville kunne undvære Sygekasseinstitutionen, idet de uden at være i en Sygekasse kunne undgaa at komme under det offentlige Fattigvæsen. At det nu i og for sig skulde være noget mod Samsundnsordenen stridende, at Folk faa Hospital og Lægehjælp gratis, tror jeg ikke, at nogen vil paastaa, undtagen maaske den sidste ærede Taler (Hage); men det ærede Medlem staar udenfor den almindelige Anskuelse. Det synes mig, at han slog Regeringen, det øvrige Højre, Venstre og Socialdemokratiet sammen i en, som han kaldte det, forskelsløs Masse, der alle som een gik løs paa den nuværende Samsundnsorden. Det ærede Medlem staar derfor udenfor Rækken af almindelige Mennesker, og det er derfor muligt, at han ogsaa anser dette Forslag for et Angreb paa Samsundnsordenen; jeg vil ikke sige, at det bestemt fremgik af hans Fore-